

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Evlogi Georgiev 103, Sofia 1504, Bulgaria,
Τηλ.: (003592) 9447959, 9447790, Fax: (003592) 9505375
E-mail: economy@grembassysofia.org
Web: agora.mfa.gr/bg60

Επιμέλεια: Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Γ΄

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ 7/2011

**Για τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία
και τις διμερείς οικονομικές & εμπορικές σχέσεις**

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	2
- Αναβάθμιση πιστοληπτικής ικανότητας Βουλγαρίας από MOODY'S	2
- Πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις - Διαμόρφωση βασικών οικονομικών μεγεθών	3
- Βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος τον Ιούλιο 2011	5
- Εκτιμήσεις για την πορεία των ΑΞΕ το 2011	6
- Στοιχεία για την απασχόληση και το μέσο μισθό	7
- Βουλγαρικές εξαγωγές - εισαγωγές με ΕΕ και τρίτες χώρες	8
III. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	9
- Αξιοποίηση κοινοτικών κονδυλίων - Συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς	9
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον»: Έκθεση 2010	11
- Χρηματοδοτικές πρωτοβουλίες EBRD	11
IV. ΚΛΑΔΙΚΑ	12
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	12
- Προνομιακές τιμές αγοράς της παραγόμενης από ΑΠΕ ηλ. ενέργειας	12
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	13
- Ανάλυση για την πορεία των ελληνικών τραπεζών στη Βουλγαρία	13
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ	14
- Δημοπράτηση τμημάτων του αυτοκινητοδρόμου "Struma"	14
- Χρηματοδότηση για την κατασκευή συνοριακής οδού	15
ΕΡΕΥΝΑ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	15
- «Εθνική Στρατηγική για την ανάπτυξη της Επιστημονικής Έρευνας 2020»	15
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	16
- Στοιχεία για τις διμερείς τουριστικές ροές το α' εξάμηνο 2011	16
ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	16
- Δημογραφική μελέτη για τις βουλγαρικές επιχειρήσεις	16
V. ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΕΚΘΕΣΕΙΣ	18
- 27 ^η Έκθεση Δυτικής Μακεδονίας (Κοζάνη, 23-28.09.11)	18
- Μαγνησία 2011 - 10 ^ο Επιχειρηματικό Πανόραμα (Βόλος, 22-30.10.11)	18
- WATERTECH - ENVIROTECH 2011 (Μαρούσι, 27-29.01.12)	19

- Παρακαλούμε σε περίπτωση αναδημοσίευσης να αναφέρεται η πηγή
- Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε σε μηνιαία βάση το παρόν δελτίο, μπορείτε να μας ενημερώσετε σχετικά, ώστε να σας αφαιρέσουμε από τη λίστα αποδεκτών

Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

- Αναβάθμιση πιστοληπτικής ικανότητας Βουλγαρίας από MOODY'S

Σε αναβάθμιση της αξιολόγησης του αξιόχρεου της Βουλγαρίας σε Baa2 από Baa3 προχώρησε ο οίκος MOODY'S στις 22 Ιουλίου τ.έ. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της MOODY'S, η αναβαθμισμένη πιστοληπτική αξιολόγηση (με «σταθερές προοπτικές») αντανakλά τη συνεχιζόμενη δημοσιονομική πειθαρχία, που τηρεί η κυβέρνηση, και τη σχετική αντοχή του χρηματοπιστωτικού συστήματος εν μέσω ενός ασταθούς οικονομικού περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή, όπου βρίσκεται η Βουλγαρία.

Η MOODY'S αναφέρεται σε μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες της βουλγαρικής κυβέρνησης (αλλαγές στο συνταξιοδοτικό σύστημα, «Σύμφωνο Δημοσιονομικής Σταθερότητας»), που φαίνεται να οδηγούν σε θεσμική ενίσχυση του κρατικού μηχανισμού και να συντελούν στη διατήρηση του ελλείμματος κάτω από το 3% τα επόμενα έτη. Παράλληλα, εκτιμά ότι ενισχύεται θεσμικά η ικανότητα της Βουλγαρίας να απορροφά κοινοτικά κονδύλια και ότι το χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας διατηρεί επαρκή ρευστότητα και κεφαλαιακά αποθέματα, ώστε να απορροφά τους όποιους κραδασμούς προκαλεί η περιφερειακή αστάθεια και, ιδίως, η κρίση χρέους που αντιμετωπίζει η Ελλάδα.

Τέλος, ο ως άνω οίκος αξιολόγησης επισημαίνει ότι η Βουλγαρία αντιμετώπισε ικανοποιητικά τις συνέπειες της διεθνούς οικονομικής κρίσης και επανέρχεται πλέον σε ρυθμούς ανάπτυξης, κυρίως χάρη στην άνοδο των εξαγωγών. Παρόλ' αυτά, η εγχώρια κατανάλωση και η ζήτηση πιστώσεων παραμένουν ιδιαίτερα αδύναμες, ενώ η ανεργία κινείται σε επίπεδα υψηλότερα της προ κρίσεως περιόδου. Σε ό,τι αφορά τις άμεσες ξένες επενδύσεις, αναφέρεται ότι δεν αναμένεται να επιτευχθούν τα προ τριετίας υψηλά επίπεδα, αλλά νέες σημαντικές επενδύσεις θα πραγματοποιηθούν εισφέροντας αξιόλογα κεφάλαια στη χώρα.

Σημειώνεται ότι πρόκειται για την πρώτη αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Βουλγαρίας, στην οποία προχωρεί η MOODY'S την τελευταία πενταετία, ενώ το Baa2 είναι το ανώτερο επίπεδο στο οποίο έχει κατατάξει ο οίκος τη χώρα. Οικονομικοί αναλυτές υπογραμμίζουν ότι η Βουλγαρία έχει πλέον την υψηλότερη πιστοληπτική αξιολόγηση μεταξύ των βαλκανικών κρατών, κάτι που, όπως υποστηρίζουν, συμβάλει στη «διαφοροποίηση» της βουλγαρικής οικονομίας έναντι των άλλων περιφερειακών οικονομιών και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για επαναπροσέλκυση ξένων επενδυτών.

Ήδη, πάντως, από τις αρχές του 2010 η MOODY'S είχε ανακοινώσει πως εξέταζε την αναβάθμιση της Βουλγαρίας, αλλά η αναθεώρηση του ελλείμματος προς τα άνω την περασμένη χρονιά καθυστέρησε την προαναγγελθείσα αναβάθμιση. Σε κάθε περίπτωση, η MOODY'S προειδοποιεί ότι δεν θα διστάσει να προχωρήσει σε υποβάθμιση της τωρινής αξιολόγησης, αν παρατηρηθούν αποτυχίες στη δημοσιονομική πολιτική της χώρας, που θα επιφέρουν αύξηση του ελλείμματος και του χρέους.

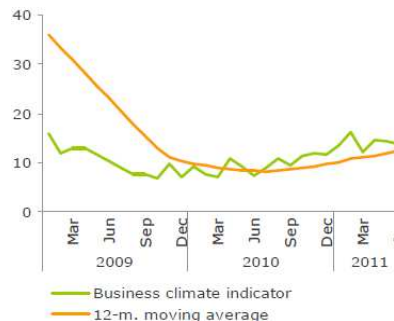
- Πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις - Διαμόρφωση βασικών οικονομικών μεγεθών

Σύμφωνα με το πιο πρόσφατο ενημερωτικό δελτίο του αρμόδιου Υπουργείου Οικονομικών και τα ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας και του Στατιστικού Ινστιτούτου, οι πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία έχουν ως εξής:

- Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής συνέχισε τη θετική του πορεία τον Ιούνιο 2011, αν και ο ρυθμός αύξησης περιορίστηκε (+2,2% σε ετήσια βάση). Αρνητική, όμως, πορεία τον Ιούνιο κατέγραψαν τόσο οι λιανικές πωλήσεις (-0,8%) όσο και η κατασκευαστική δραστηριότητα (-2,6%). Ειδικά για τον κλάδο των κατασκευών, του οποίου η πορεία συνεχίζει να είναι ασταθής, επισημαίνεται ότι επλήγη ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της διεθνούς οικονομικής κρίσης (πτώση της προστιθέμενης αξίας του κλάδου κατά 17,4% το 2009 και οριακή αύξηση 0,9% το 2010).
- Σε ό,τι αφορά τον δείκτη επιχειρηματικού κλίματος, το δίμηνο Ιουλίου - Αυγούστου 2011 καταγράφηκε βελτίωση κατά 0,7% και 1.1% αντίστοιχα σε μηνιαία βάση (βλ. αναλυτικότερα στοιχεία κατωτέρω).

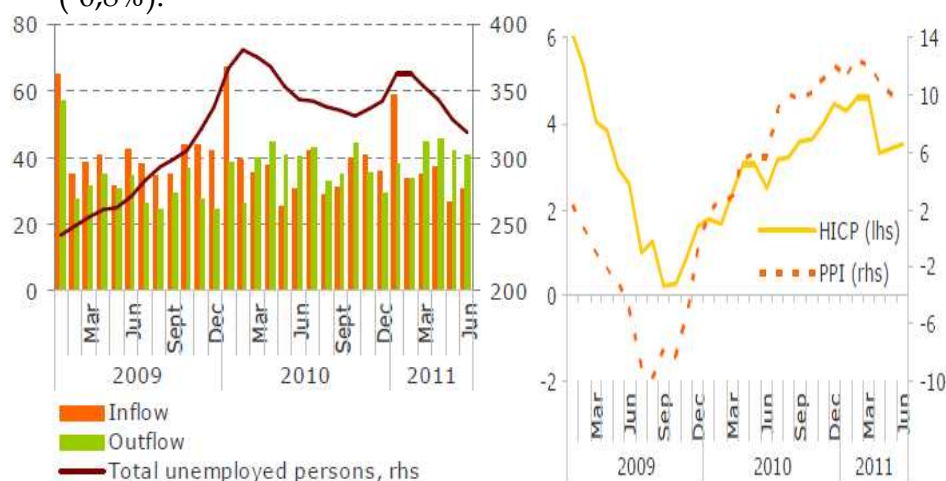

Διάγραμμα 1: Δείκτης βιομηχανικής παραγωγής (ενίσχυση σε ετήσια βάση 9,4%) τον Φεβρουάριο 2011

Διάγραμμα 2: Δείκτης βιομηχανικού κλίματος

- Η ανεργία σημείωσε ελαφρώς πτωτικές τάσεις και διαμορφώθηκε τον Ιούλιο στο 9,47%.
- Αμετάβλητος παρέμεινε ο πληθωρισμός στη Βουλγαρία τον Ιούλιο 2011 σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Από την αρχή του έτους ο πληθωρισμός έχει αυξηθεί κατά 1,8%, ενώ σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2011 η άνοδος ανέρχεται σε 4,4%. Ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός ανήλθε στο 4,4%. Βάσει του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή (HICP), του συγκριτικού δηλαδή δείκτη τιμών μεταξύ όλων των κρατών-μελών της ΕΕ, ο πληθωρισμός αυξήθηκε σε μηνιαία βάση κατά 0,4% και σε ετήσια κατά 3,4%. Σε σχέση με τον Ιούνιο, η μεγαλύτερη αύξηση των τιμών καταναλωτή καταγράφηκε στους κλάδους της διασκέδασης (2,2%) και των μεταφορών (1,3%). Αντιθέτως, πτώση κατέγραψαν οι τιμές των τροφίμων και (μη αλκοολούχων) ποτών (-0,9%) και του ρουχισμού (-0,8%).

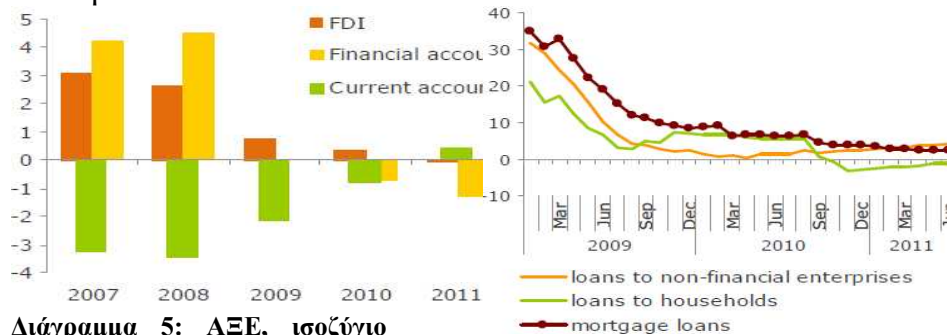

Διάγραμμα 3: Εισροές και εκροές ανέργων σε χιλιάδες (2009-2011)

Διάγραμμα 4: Εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή και δείκτης τιμών παραγωγού (2009-2011, μεταβολή σε % σε ετήσια βάση)

- Το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε το α' πεντάμηνο 2011 στα €412,4 εκατ. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στις εξαγωγές, που σημειώνουν σταθερή ανοδική τάση ήδη από τον Ιούνιο του 2010 (+35,7% σε ετήσια βάση). Αύξηση, όμως, σημείωσαν και οι εισαγωγές (18,9%). Το ακαθάριστο εξωτερικό χρέος περιορίστηκε στο 93,3% του ΑΕΠ τον Μάιο 2011, μειωμένο κατά 2,5% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2010. Σημειώνεται ότι ήδη το 2010 ο όγκος του εμπορίου προσέγγισε τα προ κρίσεως επίπεδα με τις εξαγωγές να αυξάνονται κατά 33,2% και τις εισαγωγές κατά 13,5%.
- Σε ό,τι αφορά τις ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ), τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι καμία σημαντική ΑΞΕ δεν πραγματοποιήθηκε στη Βουλγαρία το 2011 έως τώρα. Το α' εξάμηνο 2011 καταγράφηκαν

θετικές ροές ΑΞΕ ύψους μόλις € 8 εκατ (βλ. αναλυτικότερα παρακάτω). Παράλληλα, πολύ περιορισμένη ανάκαμψη παρουσίασε ο ρυθμός αύξησης των πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα.

Διάγραμμα 5: ΑΞΕ, ισοζύγιο χρηματοοικ. συναλλαγών και ισοζύγιο τρ. συναλλαγών στη Βουλγαρία την περίοδο 2007 – 2011

Διάγραμμα 6: Ρυθμός ετήσιας αύξησης πιστώσεων στον ιδιωτικό τομέα (0,02% το Μάιο 2011)

- Στα τέλη Ιουνίου τα δημοσιονομικά αποθέματα ανέρχονταν σε BGN 5,2 δισ. (€2,7 περίπου), πάνω από το νομοθετικό όριο των BGN 4,5 δισ.
- Σε ό,τι αφορά το δημόσιο χρέος, στα τέλη Μαΐου 2011 η σχέση του με το ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 15,3%. Θετικά, επίσης, αποτιμιά η κυβέρνηση τα αποτελέσματα δύο δημοπρασιών κρατικών ομολόγων, που έλαβαν χώρα τον Μάρτιο 2011.

Στα τέλη Ιουνίου 2011 το δημοσιονομικό έλλειμμα ανερχόταν σε BGN 650 εκατ., μειωμένο σημαντικά σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Τα κρατικά έσοδα κατέγραψαν αύξηση για πέμπτο συνεχόμενο μήνα (7,6% σε ετήσια βάση) χάρη, κυρίως, στην ενίσχυση των εισροών από έμμεσους φόρους (+15,8%). Τέλος, οι κρατικές δαπάνες ανήλθαν το ως άνω διάστημα σε BGN 12,7 εκατ., δηλαδή στο 45% των ετήσιων προβλέψεων.

◇◇◇◇◇

- Βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος τον Ιούλιο 2011

Βελτίωση κατά 1,1% σε μηνιαία βάση σημείωσε ο δείκτης επιχειρηματικού κλίματος στη Βουλγαρία τον Αύγουστο του 2011, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία που δημοσιοποίησε το βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο. Θετικότερες εμφανίζονται οι προοπτικές για τις εταιρείες των κλάδων της βιομηχανίας (+2%), και του λιανικού εμπορίου (+10,8%), οι οποίες ανησυχούν μεν για το ασταθές οικονομικό περιβάλλον και τις ελλείψεις που παρουσιάζει η εμπορική/οικονομική νομοθεσία, αλλά αισιοδοξούν λόγω των αυξημένων παραγγελιών στη βιομηχανία και των προσδοκιών για ενισχυμένες πωλήσεις στο

λιανικό εμπόριο. Πάντως, σε ό,τι αφορά ειδικά το λιανικό εμπόριο, ο δείκτης είναι ευμετάβλητος τους τελευταίους μήνες και δεν μπορούν ακόμη να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα. Στον αντίποδα πιο απαισιόδοξα είναι τα στελέχη που δραστηριοποιούνται στον τομέα των κατασκευών (-5,7%) και των υπηρεσιών (-5%) λόγω των ανησυχιών για την πορεία των εταιρειών των κλάδων τους εν μέσω ασταθούς οικονομικού περιβάλλοντος, αυξανόμενου ανταγωνισμού στον τομέα των υπηρεσιών και χαμηλής ζήτησης στις κατασκευές.

- Εκτιμήσεις για την πορεία των ΑΞΕ το 2011

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του εκτελεστικού διευθυντή της InvestBulgaria Agency, κ. Borislav Stefanov, οι άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) στη Βουλγαρία θα κινηθούν σε επίπεδα αντίστοιχα του 2010, δηλαδή μεταξύ € 1-1,5 δισ. Σε αντίστοιχες αναθεωρημένες προβλέψεις του το Κέντρο Οικονομικής Ανάπτυξης (CED) εκτιμά πλέον ότι οι ΑΞΕ το 2011 δε θα υπερβούν τα επίπεδα του 2010 (σε προηγούμενες πιο αισιόδοξες εκτιμήσεις το CED έκανε λόγο για ξένες επενδύσεις ύψους €1,5-2 δισ. το 2011). Επισημαίνεται ότι το 2010 οι ΑΞΕ ανήλθαν σε €1,5 δισ., μειωμένες κατά 50% σε σχέση με το 2009. Επιλήγησαν δε όλοι οι κλάδοι με προεξάρχουσες τις κατασκευές και την αγορά ακινήτων, τη βιομηχανία, την ενέργεια και τις μεταφορές. Ανοδικά κινήθηκαν το 2010 οι επενδύσεις μόνο στους τομείς της χημικής βιομηχανίας και της μεταλλουργίας.

Σε ό,τι αφορά ειδικά το α' εξάμηνο 2011, τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι οι ΑΞΕ κινήθηκαν ελαφρώς θετικά κατά μόλις € 8 εκατ., ενώ την ίδια περίοδο πέρυσι υπήρχαν θετικές ροές ξένων επενδύσεων ύψους € 533 εκατ. Σημειώνεται, τέλος, ότι κατά το α' εξάμηνο 2011 οι μεγαλύτερες εισροές ΑΞΕ καταγράφηκαν στον κλάδο των μεταφορών και επικοινωνιών, ενώ οι μεγαλύτερες εκροές στον κλάδο της βιομηχανίας. Το ίδιο διάστημα οι βουλγαρικές επενδύσεις στο εξωτερικό ανήλθαν σε € 32 εκατ.

Σύμφωνα, όμως, με τον κ. Stefanov, τα ως άνω στοιχεία δεν πρέπει να μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι ξένες εταιρείες αποσύρουν τις δραστηριότητές τους από τη Βουλγαρία, αλλά ότι κατά τη διάρκεια της χρονιάς που διανύουμε οι θυγατρικές αποπληρώνουν δάνεια των μητρικών. Την ίδια στιγμή, σε σχετικές δηλώσεις του ο Υπουργός Οικονομίας, κ. Traicho Traikov, δεν αρνήθηκε ότι ξένα κεφάλαια εγκαταλείπουν τη χώρα, καθώς, όπως ο ίδιος ανέφερε, οι θυγατρικές ξένων εταιρειών στη Βουλγαρία επέστρεψαν πιστώσεις ύψους € 430 εκατ. στις μητρικές εταιρείες, αλλά υποστήριξε ότι το γεγονός αυτό έχει και τη θετική πλευρά του, καθώς αποτελεί ένδειξη ότι οι εταιρείες που παραμένουν στη Βουλγαρία σταθεροποιούνται και καθίστανται φερέγγυες.

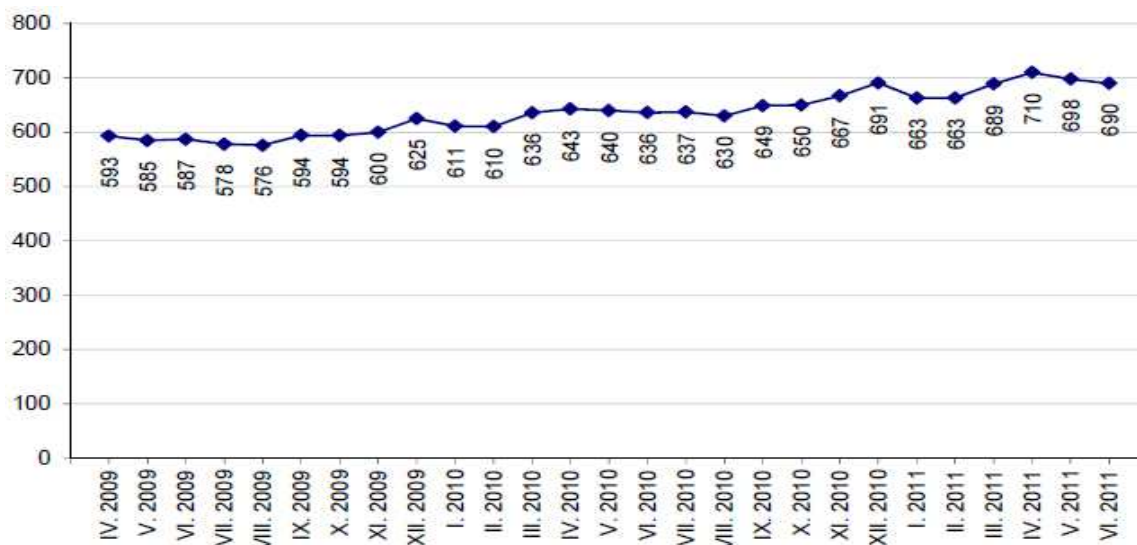

- Στοιχεία για την απασχόληση και το μέσο μισθό

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της Υπηρεσίας Απασχόλησης της Βουλγαρίας, η ανεργία τον Ιούλιο 2011 διαμορφώθηκε στο 9,47%, μειωμένη κατά 0,09% σε σχέση με τον Ιούλιο. Παράλληλα, βάσει στοιχείων του βουλγαρικού Στατιστικού Ινστιτούτου μεταξύ Ιουνίου 2010 και Ιουνίου 2011 ο αριθμός όσων προσλήφθηκαν με κάποιες μορφής σύμβαση εργασίας μειώθηκε κατά 1,3%. Η μεγαλύτερη πτώση της απασχόλησης για το ως άνω διάστημα σε απόλυτους αριθμούς αφορά στους κλάδους της βιομηχανίας, των κατασκευών και του λιανικού εμπορίου. Πάντως, η βιομηχανία και το λιανικό εμπόριο παραμένουν οι οικονομικές δραστηριότητες, που απασχολούν τους περισσότερους εργαζόμενους στη χώρα (22,5% και 17,7% αντίστοιχα).

Σε ό,τι αφορά τις αποδοχές των εργαζομένων, το β' τρίμηνο 2011 ο μέσος μισθός στα BGN 699 (περίπου € 355). Ειδικά, τον Ιούνιο ο μέσος μισθός σημείωσε ελαφρά κάμψη και διαμορφώθηκε στα BGN 690. Οι τομείς με τις μεγαλύτερες αυξήσεις αποδοχών το ως άνω διάστημα είναι οι εξής: χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες (+9,7%), μεταλλευτικές δραστηριότητες (+7,3%), κατασκευές (+6,3%). Ο μέσος μισθός στον ιδιωτικό τομέα ανήλθε στα BGN 677, ενώ στο δημόσιο τομέα στα BGN 759. Στον κάτωθι πίνακα αποτυπώνονται οι μισθολογικές μεταβολές στη Βουλγαρία την τελευταία διετία:

Μέσος μισθός στη Βουλγαρία ανά μήνα τη διετία 2009 - 2011 (σε BGN)

Πηγή: Βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο (http://www.nsi.bg/EPDOCS/EmplsSalary2011q2_en.pdf)

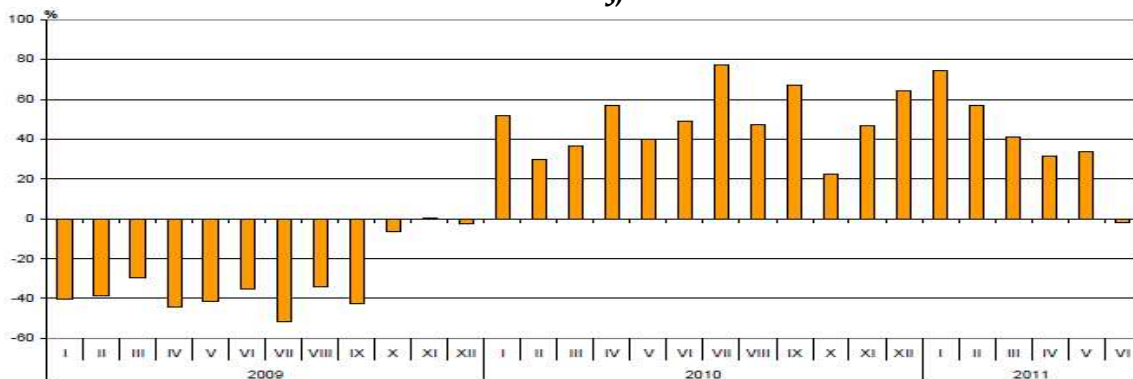

- Βουλγαρικές εξαγωγές - εισαγωγές με ΕΕ και τρίτες χώρες

Βάσει προσωρινών στοιχείων που έδωσε στη δημοσιότητα το βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο, το α' εξάμηνο 2011 οι βουλγαρικές εξαγωγές προς τρίτες εκτός ΕΕ χώρες αυξήθηκαν κατά 35,5% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Κύριοι εμπορικοί εταίροι της Βουλγαρίας το ως άνω διάστημα αναδείχθηκαν η Τουρκία, η Σερβία, η Ρωσία, η FYROM, η Κίνα και οι ΗΠΑ, στις οποίες κατευθύνθηκε το ήμισυ περίπου των βουλγαρικών εξαγωγών προς εκτός ΕΕ χώρες. Σημαντική αύξηση, όμως, το ως άνω διάστημα κατέγραψαν και οι βουλγαρικές εισαγωγές (27,8% σε ετήσια βάση). Ειδικά, τον Ιούνιο οι βουλγαρικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά μόλις 2,1% και οι εισαγωγές κατά 27,6% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010.

Η μεγαλύτερη αύξηση των εξαγωγών καταγράφηκε στις κατηγορίες: «ορυκτά καύσιμα, λιπαντικά και σχετικά υλικά», «ζωικά και φυτικά έλαια και λίπη» και «μεταποιημένα αγαθά ταξινομημένα κυρίως με βάση το υλικό». Η μεγαλύτερη αύξηση εισαγωγών καταγράφηκε στην κατηγορία «χημικά και σχετικά προϊόντα». Το εμπορικό ισοζύγιο για το α' εξάμηνο 2011 ήταν αρνητικό κατά BGN 1.764,2 εκατ. (περίπου €900 εκατ.). Σε τιμές FOB το ισοζύγιο ήταν και πάλι αρνητικό κατά BGN 1.086,9 εκατ.

Ονομαστική αύξηση των βουλγαρικών εξαγωγών προς τρίτες χώρες την περίοδο 2009 - 2011 (σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους)

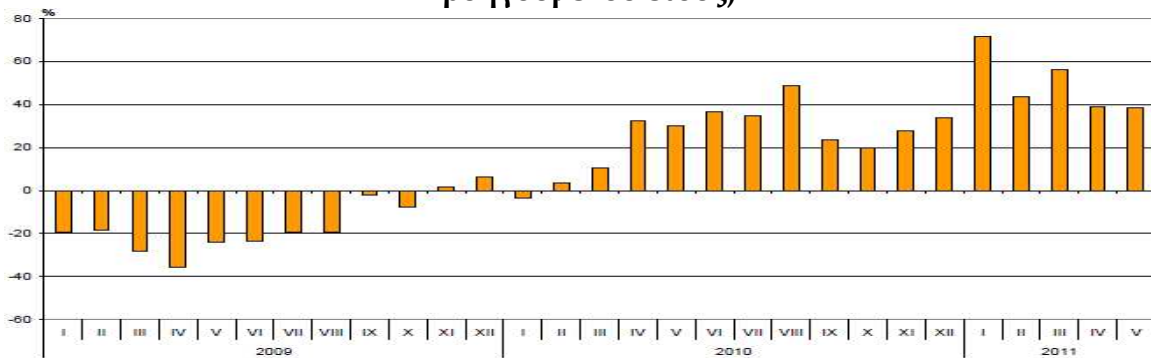
Πηγή: Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας (http://www.nsi.bg/EPDOCS/FTS_Extrastat_2011-06_en.pdf)

Σε ό,τι αφορά τις εμπορικές ροές με τα κράτη-μέλη της ΕΕ, βάσει πάλι προσωρινών στοιχείων, το α' πεντάμηνο 2011 οι βουλγαρικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 48,7% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Κύριοι εμπορικοί εταίροι της Βουλγαρίας το ως άνω διάστημα αναδείχθηκαν η Γερμανία, η Ιταλία, η Ρουμανία, η Ελλάδα και το Βέλγο, στις οποίες κατευθύνθηκε το 67% των βουλγαρικών εξαγωγών προς κράτη-μέλη της ΕΕ. Αξιόλογη άνοδο, όμως, το ως άνω διάστημα κατέγραψαν και οι βουλγαρικές

εισαγωγές (24% σε ετήσια βάση) από χώρες εντός ΕΕ. Ειδικά, το Μάιο οι βουλγαρικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 38,5% και οι εισαγωγές κατά 22% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010.

Η μεγαλύτερη αύξηση των εξαγωγών εντός ΕΕ καταγράφηκε στις κατηγορίες: «ακατέργαστα μη βρώσιμα υλικά (πλην καυσίμων)», «χημικά και σχετικά προϊόντα» και «μεταποιημένα αγαθά ταξινομημένα κυρίως με βάση το υλικό». Η μεγαλύτερη αύξηση εισαγωγών καταγράφηκε στις κατηγορίες «ζωικά και φυτικά έλαια και λίπη» και «ακατέργαστα μη βρώσιμα υλικά (πλην καυσίμων)». Το εμπορικό ισοζύγιο για το 1^ο τρίμηνο 2011 ήταν αρνητικό κατά BGN 532,5 εκατ. Σε τιμές FOB το ισοζύγιο ήταν αρνητικό κατά BGN 13,4 εκατ.

Ονομαστική αύξηση των βουλγαρικών εξαγωγών προς κράτη-μέλη της ΕΕ την περίοδο 2009 - 2011 (σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους)

Πηγή: Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας (http://www.nsi.bg/EPDOCS/FTS_Intrastat_2011-05_en.pdf)

◇◇◇◇◇

III. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

- Αξιοποίηση κοινοτικών κονδυλίων - Συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του κ. Tomislav Donchev, Βούλγαρου Υπουργού αρμόδιου για κοινοτικά προγράμματα, την επόμενη χρηματοδοτική περίοδο (2014 - 2020) θα εισρεύσουν στη Βουλγαρία BGN 16,5 δισ. (περίπου €8,5 δισ.) από τα κοινοτικά διαρθρωτικά ταμεία και το ταμείο συνοχής. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, όπως παραδέχθηκε ο κ. Donchev, οι εκτιμήσεις αυτές είναι αρχικές και αναμένεται να συγκεκριμενοποιηθούν το επόμενο χρονικό διάστημα. Το αντίστοιχο ποσό για την παρούσα περίοδο (2007 - 2013) ανήλθε σε BGN 13 εκατ. Βάσει στοιχείων που ανακοίνωσε ο κ. Donchev, έχουν ήδη

συναφθεί συμβάσεις για BGN 6,2 δισ. από τα ως άνω κονδύλια, ενώ το ποσό των ήδη καταβληθεισών πληρωμών ανέρχεται σε περίπου BGN 1,8 δισ.

Παράλληλα, ο κ. Donchev ανακοίνωσε ότι η Βουλγαρία σκοπεύει να υπογράψει συμφωνίες με διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς για την παροχή τεχνικής υποστήριξης στην υλοποίηση 46 σχεδίων, που ενισχύονται από τα κοινοτικά κονδύλια. Η σχετική έγκριση έχει ήδη δοθεί από τις αρμόδιες γενικές διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εκτιμάται ότι σύντομα θα τροποποιηθεί ο νόμος για τις κρατικές προμήθειες, ώστε να επιτραπεί η απευθείας σύναψη σχετικών συμφωνιών με τους χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Μέσω της διαδικασίας αυτής, θα επιδιωχθεί να εξασφαλισθεί η συμβολή οργανισμών, όπως η EBRD (Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη), η Παγκόσμια Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ETE), στην υλοποίηση οδικών και σιδηροδρομικών έργων, καθώς επίσης και έργων διαχείρισης υδάτων.

Στα σχέδια της βουλγαρικής κυβέρνησης εντάσσεται και η συγκρότηση ενιαίας μονάδας για τη διαχείριση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων μέσω διαδικασίας, που θα υποστηριχθεί από την ETE. Η ακριβής μορφή, όμως, της μονάδας αυτής και το καθεστώς που θα τη διέπει μελετώνται ακόμη και δεν υπάρχουν συγκεκριμένες αποφάσεις. Ένα από τα σχέδια που επίσης μελετώνται είναι η ως άνω μονάδα να περιλαμβάνει 6 ενδιάμεσα περιφερειακά όργανα, τα οποία θα ασχολούνται με όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα και θα συμβάλλουν στην ορθολογικότερη κατανομή του εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού ανά τη χώρα.

Ο κ. Donchev ανέφερε, παράλληλα, ότι η Βουλγαρία ήδη εφαρμόζει μια προσαρμογή του οικονομετρικού μοντέλου HERMIN (κόστους €10.500), η οποία αναπτύχθηκε στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Τεχνική Υποστήριξη» (OP Technical Assistance) και αξιολογεί την επίδραση των επιμέρους κοινοτικών χρηματοδοτήσεων στη μακροοικονομική κατάσταση της Βουλγαρίας. Σύμφωνα με τον κ. Donchev, το μοντέλο αυτό είναι σημαντικό για την επόμενη χρηματοδοτική περίοδο, καθώς μπορεί να αξιοποιηθεί για τη μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων αλλά και την αξιολόγηση επιμέρους δυνατοτήτων, ώστε να γίνουν οι καλύτερες επιλογές. Αρχικά, το μοντέλο HERMIN χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό της επίδρασης που θα είχε στο ΑΕΠ η πλήρης απορρόφηση των διαθέσιμων κονδυλίων σε όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα τη χρονική περίοδο 2010 - 2015. Σε αυτή την υποθετική περίπτωση, εκτιμήθηκε ότι το ΑΕΠ της χώρας θα ενισχυόταν το ως άνω διάστημα κατά 9,5%.

◇◇◇◇

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον»: Έκθεση 2010

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την έκθεση της Βουλγαρίας για την πορεία υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον» (OP Environment) το 2010. Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος της παρούσα χρηματοδοτική περίοδο ανέρχεται σε €1,8 δισ., ενώ το 2010 υπογράφηκαν συμφωνίες αξίας περίπου €750 εκατ., εκ των οποίων έχει ήδη καταβληθεί στους δικαιούχους το 22%.

- Χρηματοδοτικές πρωτοβουλίες EBRD

Βάσει σχετικής συμφωνίας με το δήμο Σόφιας, η EBRD (Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη) θα παράσχει μία σειρά από δάνεια συνολικού ύψους € 25 εκατ. προς το δήμο Σόφιας και τις δημοτικές αυτού επιχειρήσεις με στόχο τη βελτίωση των παρεχόμενων από τις δημοτικές αστικές συγκοινωνίες υπηρεσιών (ποιότητα, ασφάλεια, προσβασιμότητα και ενεργειακή αποδοτικότητα). Μεταξύ των σχεδιασμένων δράσεων περιλαμβάνεται και η επέκταση του προγράμματος ηλεκτρονικού εισιτηρίου, το οποίο αυτήν τη στιγμή εφαρμόζεται στα τρόλεϊ χάρη σε προηγούμενο πρόγραμμα της EBRD το 2009. Επίσης, προβλέπεται η εφαρμογή έξυπνου συστήματος διαχείρισης της κυκλοφορίας και παροχής πληροφοριών στους επιβάτες σε πραγματικό χρόνο.

Την ενεργειακή αποδοτικότητα κατοικιών αφορά έτερο πρόγραμμα της EBRD, με το οποίο προβλέπεται η παροχή ροής πιστώσεων (credit lines) ύψους € 8 εκατ. προς την αυστριακών συμφερόντων τράπεζα Raiffeisenbank Bulgaria, ώστε αυτά να διοχετευθούν ακολούθως μέσω δανείων στους ενδιαφερόμενους. Η συμφωνία αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού προγράμματος Residential Energy Efficiency Credit Line (REECL) Framework, το οποίο ξεκίνησε το 2005 με σκοπό την αντιμετώπιση της οικιακής ενεργειακής σπατάλης και προσφάτως ανανεώθηκε, ενισχυόμενο με επιπλέον € 40 εκατ. Σημειώνεται ότι, από την έναρξη των δραστηριοτήτων της στη Βουλγαρία, η EBRD έχει επενδύσει πάνω από € 2 δισ. σε διάφορους τομείς της βουλγαρικής οικονομίας (συνολικά περίπου 200 σχέδια), εκ των οποίων τα € 260 εκατ. αφορούν τον τομέα της ενεργειακής αποδοτικότητας.

Σημειώνεται, τέλος, ότι η δράση της EBRD επεκτείνεται και σε άλλους τομείς, καθώς πρόσφατα επένδυσε € 3 εκατ. σε εταιρείες outsourcing (BPO), που δραστηριοποιούνται στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Η επενδυτική αυτή ενίσχυση (equity investment) εντάσσεται στη στρατηγική της EBRD να υποστηρίζει επενδυτές στις ως άνω δύο χώρες, που αναπτύσσουν δραστηριότητες στη βασισμένη στη γνώση οικονομία (knowledge economy).

Οι ενδιαφερόμενοι για τα ανωτέρω και άλλα προγράμματα της EBRD στη Βουλγαρία μπορούν να αντλούν πληροφορίες από τη σχετική σελίδα της Τράπεζας (<http://www.ebrd.com/pages/country/bulgaria.shtml>).

◇◇◇◇

IV. ΚΛΑΔΙΚΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Προνομιακές τιμές αγοράς της παραγόμενης από ΑΠΕ ηλ. ενέργειας

Σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη απόφαση (20.06.20011) της αρμόδιας βουλγαρικής Ρυθμιστικής Αρχής για την Ενέργεια και τα Ύδατα, η τιμή υποχρεωτικής αγοράς από το κράτος της παραγόμενης από ΑΠΕ ηλεκτρικής ενέργειας καθορίστηκε για το υπόλοιπο του 2011 ως ακολούθως:

Μορφή ενέργειας	Feed-in tariff 2011 σε BGN ανά MWh (1€ = 1,95583 BGN)
Φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις δυναμικότητας έως 30 kW	576,50
Φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις δυναμικότητας από 30 kW έως 200 kw	567,41
Φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις δυναμικότητας άνω των 200 kw	485,60
Αιολικές εγκαταστάσεις (έως 2.250 ώρες λειτουργίας)	191,00
Αιολικές εγκαταστάσεις (περισσότερες από 2.250 ώρες λειτουργίας)	173,06
Εγκαταστάσεις παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας (δυναμικότητας μικρότερης των 10 Mw)	112,10

Πηγή: <http://www.dker.bg/files/DOWNLOAD/res-preftseni-20-06-2011.pdf>

Η ως άνω απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής είναι η δεύτερη εντός του 2011 και εκδόθηκε μετά την ψήφιση του νέου νόμου για τις ΑΠΕ (Law on Energy from Renewable Sources - 21.04.2011). Με την έκδοση της απόφασης επιβεβαιώθηκαν οι εκτιμήσεις τόσο για αύξηση των προνομιακών τιμών αγοράς της παραγόμενης από βιομάζα και αιολικές εγκαταστάσεις, καθώς και για σημαντική μείωση των τιμών της παραγόμενης από φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις ενέργειας. Σταθεροποιητικά κινήθηκαν οι τιμές αγοράς της παραγόμενης από υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις ενέργειας.

Υπενθυμίζεται ότι ο ως άνω νόμος για τις ΑΠΕ προβλέπει την υποχρεωτική αγορά (από το κράτος και τις εξουσιοδοτημένες εταιρείες διανομής - Power Purchase Agreements) σε ειδικές (προνομιακές) τιμές της παραγόμενης από ΑΠΕ ηλεκτρικής ενέργειας: (α) για διάρκεια έως 20 χρόνια, εφόσον παράγεται από φωτοβολταϊκά συστήματα και (β) για διάρκεια έως 12, εφόσον

παράγεται από αιολικά πάρκα και (γ) για διάρκεια έως 15, εφόσον παράγεται από μικρά (δυναμικότητας μικρότερης των 10 Mw) υδροηλεκτρικά εργοστάσια. Σύμφωνα με το νόμο, η προνομιακή τιμή αγοράς (tariff) της ενέργειας από το κράτος θα ορίζεται μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής της εγκατάστασης και θα είναι σταθερή καθόλη τη διάρκεια της ειδικής συμφωνίας εγγυημένης αγοράς.

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- Ανάλυση για την πορεία των ελληνικών τραπεζών στη Βουλγαρία

Ανάλυση για την πορεία των τραπεζών ελληνικών συμφερόντων, που εδρεύουν στη Βουλγαρία, το β' τρίμηνο 2011 έχει αναρτηθεί στη διαδικτυακή πύλη investor.bg (<http://www.investor.bg/news/article/121033/333.html>). Στην εν λόγω ανάλυση αξιοποιείται η βάση δεδομένων της βουλγαρικής Κεντρική Τράπεζας. Βάσει του συντάκτη της μελέτης, κ. Maryan Jordanov, τα στοιχεία ενεργητικού (assets) των βουλγαρικών θυγατρικών ελληνικών τραπεζών μειώθηκαν κατά 6% (BGN 1,2 δισ., δηλαδή περίπου € 650 εκατ.) το β' τρίμηνο 2011 (Απρίλιος - Ιούνιος). Αυτό είχε ως αποτέλεσμα το μερίδιο των ελληνικών τραπεζών στο βουλγαρικό τραπεζικό σύστημα να μειωθεί κατά 1,8% και να ανέρχεται στα τέλη Ιουνίου 2011 σε περίπου 26% του κλάδου. Τα στοιχεία ενεργητικού συνολικά του τραπεζικού συστήματος της Βουλγαρίας σημείωσαν αύξηση 1% το ως άνω διάστημα, ανερχόμενα σε περίπου BGN 75 δισ.

Σημειώνεται ότι αυτήν τη στιγμή δραστηριοποιούνται στη Βουλγαρία 5 τράπεζες ελληνικών συμφερόντων: UBB (ιδιοκτησίας της Εθνικής Τράπεζας), Eurobank EFG Βουλγαρίας, Piraeus Bank Bulgaria, Εμπορική Bank - Bulgaria και Alpha Bank Bulgaria. Εξ αυτών, βάσει της ως άνω μελέτης, μόνο η Alpha Bank παρουσιάζει ενίσχυση των στοιχείων ενεργητικού και των εισερχόμενων κεφαλαίων. Σε κάθε περίπτωση, όμως, από τα εν λόγω στοιχεία (assets, εισερχόμενα κεφάλαια) δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα για την πορεία των ελληνικών τραπεζών, καθώς οι όποιες μεταβολές μπορεί να οφείλονται σε εσωτερικά δάνεια ή μεταφορές κεφαλαίων μεταξύ μητρικής και θυγατρικής. Πάντως, σε όλες τις ελληνικές τράπεζες παρατηρείται συρρίκνωση του χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων (loans & receivables), αλλά και των καταθέσεων των ιδιωτών.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα στοιχεία για την κερδοφορία των βουλγαρικών τραπεζών, τα οποία δημοσιοποίησε η Κεντρική Τράπεζα της χώρας. Βάσει αυτών, το πρώτο ήμισυ του 2011 οι βουλγαρικές τράπεζες κατέγραψαν συνολικά κέρδη ύψους BGN 315 εκατ. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα το β' τρίμηνο 2011 τη μεγαλύτερη κερδοφορία παρουσίασαν οι UniCredit Bulbank

(ιταλικών συμφερόντων) και η Raiffeisenbank Bulgaria (αυστριακών συμφερόντων). Κερδοφόρες ήταν και οι ελληνικών συμφερόντων UBB και Piraeus Bank.

◇◇◇◇

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

- Δημοπράτηση τμημάτων του αυτοκινητοδρόμου "Struma"

Σύμφωνα με δηλώσεις του Βούλγαρου Υπουργού Περιφερειακής Ανάπτυξης και Δημοσίων Έργων, κ. Rosen Plevneliev, η διαδικασία για τη δημοπράτηση του Τμήματος 2 (Lot 2) του εν θέματι αυτοκινητοδρόμου, το οποίο θα συνδέει την Dupnitsa με το Blagoevgrad αναμένεται να ξεκινήσει πριν από το τέλος του 2011. Η εν λόγω διαδικασία προετοιμάζεται με την υποστήριξη εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (EIB) και του Γραφείου του Μηχανισμού JASPERS. Στόχος είναι να επιλεγεί η πιο συμφέρουσα οικονομικά πρόταση, αλλά και η πιο ολοκληρωμένη όσον αφορά στα επιμέρους τεχνικά στοιχεία. Σύμφωνα με τον κ. Plevneliev, τα ίδια κριτήρια θα ισχύσουν και για το Τμήμα 3 του αυτοκινητοδρόμου (Simitli - Sandanski) καθώς και για τον αυτοκινητόδρομο Σόφιας - Kalotina (σύνορα με Σερβία). Ο τελευταίος βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο σε επίπεδο προγραμματισμού, αλλά η βουλγαρική Υπηρεσία Οδικών Υποδομών φιλοδοξεί να έχει επιλέξει εντός του 2011 ανάδοχο για το σχεδιασμό της διαδρομής Σόφιας-Kalotina και ύστερα από ένα έτος να έχει ξεκινήσει τη διαδικασία δημοπράτησης των δύο τμημάτων, από τα οποία εκτιμάται ότι θα αποτελείται ο αυτοκινητόδρομος.

Σημειώνεται ότι στις 19/8/2011 ο κ. Plevneliev παρακολούθησε το άνοιγμα των τεχνικών προσφορών για το Τμήμα 4 (Lot 4) του αυτοκινητόδρομου Struma, συνολικού μήκους 15 χλμ. και ενδεικτικής αξίας € 53 εκατ., το οποίο θα συνδέει το Sandanski με το συνοριακό σταθμό Προμαχώνα/Kulata. Βάσει του σχετικού σχεδιασμό, ο ανάδοχος του εν λόγω τμήματος θα έχει επιλεγεί έως το τέλος Οκτωβρίου και οι εργασίες θα ξεκινήσουν εντός του Νοεμβρίου τ.έ. Μέχρι σήμερα, έχουν κατασκευαστεί συνολικά 40 χλμ. του αυτοκινητοδρόμου (συνολικού μήκους 173 χλμ.), ο οποίος θα συνδέει τη Βουλγαρία με την Ελλάδα. Η βουλγαρική κυβέρνηση φιλοδοξεί να έχει ολοκληρώσει μέχρι το τέλος του 2013 τα τμήματα 1 και 4 και να έχει προχωρήσει σε ικανοποιητικό βαθμό την κατασκευή των υπολειπόμενων δυο τμημάτων.

◇◇◇◇

- Χρηματοδότηση για την κατασκευή συνοριακής οδού

Το υπουργικό συμβούλιο της Βουλγαρίας ενέκρινε στις 27.07.2011 την διάθεση επιπρόσθετου ποσού ύψους BGN 4,5 εκατ. λέβα (περίπου € 2,25 εκατ.) για την κατασκευή της διόδου στη Μακάζα στα ελληνο-βουλγαρικά σύνορα και την πραγματοποίηση σχετικών τεχνικών εργασιών, υποδομών και μεταφορά ειδικού εξοπλισμού, κατά μήκους του δρόμου πρόσβασης στη δίοδο.

Η δίοδος κατασκευάζεται κατόπιν σχετικής διμερούς συμφωνίας (1996), που προβλέπει κατασκευή συνοριακής διόδου στον άξονα σύνδεσης Χάσκοβο-Κίρτζαλι-Κομοτηνή-Λιμένας Αλεξανδρούπολης υπό το διευρωπαϊκό διάδρομο 9.

◇◇◇◇◇

ΕΡΕΥΝΑ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

- «Εθνική Στρατηγική για την ανάπτυξη της Επιστημονικής Έρευνας 2020»

Την «Εθνική Στρατηγική για την ανάπτυξη της Επιστημονικής Έρευνας 2020» υιοθέτησε στις 28.07.2011 το βουλγαρικό Κοινοβούλιο. Στόχος της Στρατηγικής είναι να αναδειχθεί η επιστήμη ως κινητήριο μοχλός για την ανάπτυξη μιας στηριγμένης στην καινοτομία οικονομίας. Προς την κατεύθυνση αυτή, επιδιώκεται έως το 2020 να έχουν αυξηθεί οι επενδύσεις στην έρευνα και τεχνολογία στο 20% του ΑΕΠ.

Παράλληλα, ως τομείς προτεραιότητας για την ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας θεωρούνται οι βιοτεχνολογίες, η ενέργεια, οι μεταφορές, οι τεχνολογίες πληροφορικής και η πολιτισμική κληρονομιά. Υπογραμμίζεται, επίσης, η αναγκαιότητα σταθερής διασύνδεσης μεταξύ εκπαίδευσης, επιστήμης και επιχειρηματικότητας, ενώ τονίζεται πως πρέπει να εφαρμοστεί ένα αξιόπιστο σύστημα αξιολόγησης της επιστημονικής έρευνας.

Τέλος, τίθενται επιμέρους στόχοι και δείκτες και προβλέπεται η υλοποίηση συγκεκριμένων σχεδίων δράσης με στόχο, μεταξύ άλλων, την ανάπτυξη σύγχρονων και ανταγωνιστικών κέντρων επιστημονικής έρευνας.

◇◇◇◇◇

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- Στοιχεία για τις διμερείς τουριστικές ροές το α' εξάμηνο 2011

Σύμφωνα με στοιχεία του βουλγαρικού Στατιστικού Ινστιτούτου, τα οποία επεξεργάστηκε το Γραφείο ΕΟΤ Σόφιας, το α' εξάμηνο 2011:

- Οι συνολικές επισκέψεις των Βουλγάρων στο εξωτερικό ανήλθαν σε 1.852.270 παρουσιάζοντας αύξηση 3,55% σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2010. Οι συνολικές επισκέψεις στην Ελλάδα ανήλθαν σε 514.730, παρουσιάζοντας αύξηση 10,35% και επιτρέποντας στη χώρα μας να διατηρήσει τη δεύτερη θέση μετά την Τουρκία.
- Οι συνολικές επισκέψεις των Βουλγάρων για τουρισμό και άλλους λόγους ανήλθαν σε 1.124.860, παρουσιάζοντας αύξηση 13% σε σύγκριση με το α' εξάμηνο 2010. Ειδικά σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, οι τουριστικές επισκέψεις ανήλθαν σε 254.204 παρουσιάζοντας αύξηση 74,01% (2η θέση μετά την Τουρκία).
- Οι συνολικές επισκέψεις των Βουλγάρων στο εξωτερικό για επαγγελματικούς λόγους ανήλθαν σε 718.846 παρουσιάζοντας μείωση 6,46% σε σύγκριση με το α' εξάμηνο 2010. Οι επισκέψεις στην Ελλάδα για επαγγελματικούς λόγους ανήλθαν σε 257.188 (ποσοστό 35,78% επί του συνόλου), παρουσιάζοντας μείωση -18,58%. Παρά την πτώση αυτή, η Ελλάδα συνεχίζει να διατηρεί την πρώτη θέση ως προς τις επισκέψεις για επαγγελματικούς λόγους.

Οι συνολικές επισκέψεις αλλοδαπών στην Βουλγαρία ανήλθαν σε 2.311.903, παρουσιάζοντας αύξηση 3,93%. Οι επισκέψεις από Ελλάδα αυξήθηκαν συνολικά κατά 7,64% (502.966). Ειδικότερα, οι επισκέψεις για τουρισμό και άλλους λόγους από Ελλάδα αυξήθηκαν κατά 8,96% (376.432), ενώ οι επισκέψεις για επαγγελματικούς λόγους κατά 9,40% (124.076). Βάσει των ως άνω στοιχείων, οι Έλληνες βρίσκονται στην πρώτη θέση για κάθε λόγο επίσκεψης στη χώρα.

◇◇◇◇◇

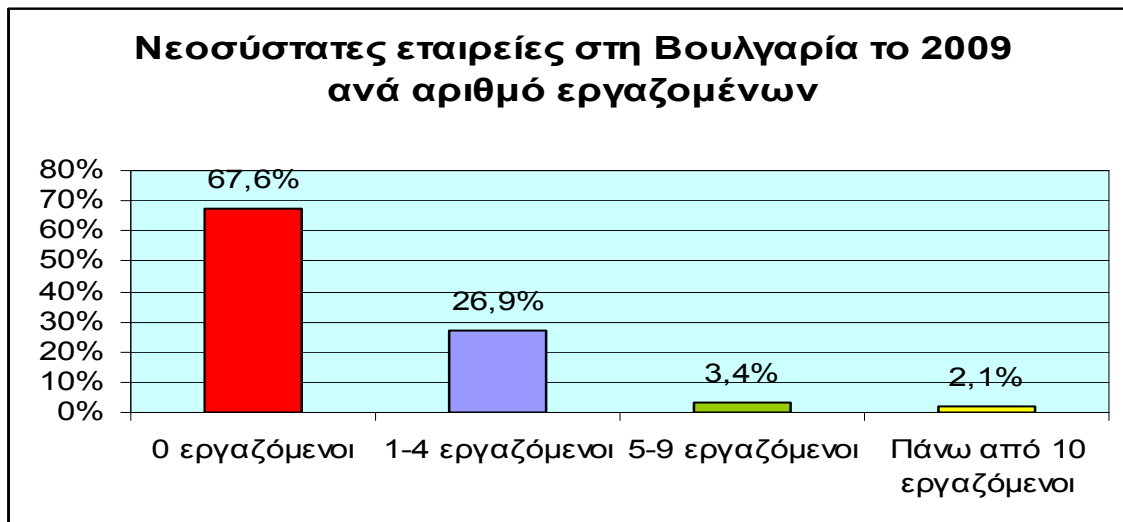
ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

- Δημογραφική μελέτη για τις βουλγαρικές επιχειρήσεις

Δημογραφική μελέτη για τις βουλγαρικές επιχειρήσεις δημοσιοποίησε το Στατιστικό Ινστιτούτο της χώρας. Η μελέτη αυτή πραγματοποιείται σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και τα στοιχεία παρέχονται από τις ίδιες τις επιχειρήσεις σε εθελοντική βάση. Η Βουλγαρία συμμετέχει στην εναρμονισμένη συλλογή

στατιστικών δεδομένων από το 2006, ενώ τα συλλεγόμενα δεδομένα αφορούν στην παρακολούθηση της εξέλιξης (από την ίδρυση έως την ενδεχόμενη διάλυσή τους) εταιρειών που έχουν συσταθεί από το 2003 και μετά. Η ως άνω μελέτη περιλαμβάνει στοιχεία έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009 και αποτυπώνει την πορεία των επιχειρήσεων την τελευταία πενταετία.

Βάσει της μελέτης, οι ενεργές εταιρείες στη Βουλγαρία το 2009 ανέρχονταν σε περίπου 330.000 (αύξηση 21% σε σχέση με το 2008). Οι περισσότερες εξ αυτών (42,5%) εντάσσονται στην κατηγορία «χονδρικό και λιανικό εμπόριο». Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι σχεδόν οι μισές από τις ενεργές εταιρείες δεν έχουν κανέναν υπάλληλο. Αντίθετα, οι επιχειρήσεις με πάνω από 10 υπαλλήλους αντιπροσωπεύουν μόλις το 10% του συνόλου. Η τάση αυτή είναι πιο έντονη στις νεοσύστατες το 2009 εταιρείες, με το 70% αυτών να μην έχουν κανέναν υπάλληλο και μόλις το 2% να απασχολούν πάνω από 10 εργαζομένους. Παρά, όμως, το ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις είναι αριθμητικά περιορισμένες, απασχόλησαν τα 3/4 του συνόλου των εργαζομένων την περίοδο 2004 - 2009.

Πηγή: Βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο (http://www.nsi.bg/EPDOCS/BDE2010_en.pdf)

Σε ό,τι αφορά τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, σημειώνεται ότι το 84% των εταιρειών που ιδρύθηκαν το 2008 επιβίωσαν και το επόμενο έτος με τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις (πάνω από 10 εργαζόμενοι) να εμφανίζονται πιο ανθεκτικές (95%). Αν, όμως, χρησιμοποιήσουμε ως βάση το 2004, τότε διαπιστώνουμε ότι μόλις το 7% των εταιρειών που ιδρύθηκαν πριν από μια πενταετία είναι ακόμη ενεργές. Σε ό,τι αφορά τους επιμέρους τομείς, πιο ανθεκτικές και προσαρμοστικές εμφανίζονται οι εταιρείες του χρηματοπιστωτικού κλάδου και των ασφαλειών (11,6%), ενώ πιο ευάλωτες οι εταιρείες που ασχολούνται με την αγορά ακινήτων (3%).

◇◇◇◇◇

V. ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΕΚΘΕΣΕΙΣ

– 27^η Έκθεση Δυτικής Μακεδονίας (Κοζάνη, 23-28.09.11)

Το Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Κοζάνης και το Εκθεσιακό Κέντρο Δυτικής Μακεδονίας με την τεχνική στήριξη του Βαλκανικού Επιχειρηματικού Κέντρου Δυτικής Μακεδονίας διοργανώνουν την 27^η Εμπορο-Βιοτεχνική και Γεωργική Έκθεση Δυτικής Μακεδονίας, η οποία θα λάβει χώρα στα Κοίλα Κοζάνης (23-28.09.2011). Η εν λόγω διοργάνωση, μια από τις πιο γνωστές περιφερειακές εκθέσεις στον ελλαδικό χώρο, φιλοδοξεί να συγκεντρώσει το ενδιαφέρον τόσο του επιχειρηματικού κόσμου και του καταναλωτικού κοινού της περιοχής της Δυτικής Μακεδονίας, όσο και των επισκεπτών από την υπόλοιπη Ελλάδα και τις γειτονικές χώρες. Στο πλαίσιο αυτό, υπάρχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για παρουσία φορέων και επιχειρήσεων από την Αλβανία, την ΠΓΔΜ, τη Βουλγαρία και την Τουρκία, που δραστηριοποιούνται στον τομέα των εισαγωγών. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αντλήσουν περισσότερες πληροφορίες από τους διοργανωτές:

Εκθεσιακό Κέντρο Κοζάνης / Επιμελητήριο Κοζάνης
Ι. Φαρμάκη 2, Κοζάνη
Τηλ.: 0030 24610 45978, 45980, 45982, 41693
Βαλκανικό Επιχειρηματικό Κέντρο Δυτικής Μακεδονίας
Τηλ.: 0030 24610 45358
Fax: 0030 24610 45108
E-mail: bbcdm@otenet.gr

Web: <http://www.evekozani.gr/kozani/articles/article.jsp?context=103&categoryid=3605&articleid=5520>

– Μαγνησία 2011 - 10^ο Επιχειρηματικό Πανόραμα (Βόλος, 22-30.10.11)

Το Επιμελητήριο Μαγνησίας διοργανώνει στον επιβατικό σταθμό του Οργανισμού Λιμένα Βόλου το 10^ο Επιχειρηματικό Πανόραμα, έκθεση γενικού περιεχομένου, η οποία συγκεντρώνει το ενδιαφέρον του επιχειρηματικού κόσμου της περιοχής της Θεσσαλίας και, ευρύτερα, της Κεντρικής Ελλάδας. Στόχος των διοργανωτών είναι να αξιοποιηθεί η εμπειρία των προηγούμενων ετών και να ενισχυθεί η εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω συνεργατικών πρωτοβουλιών και δράσεων. Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στους διοργανωτές:

Επιμελητήριο Μαγνησίας
Δημητριάδος 176, ΤΚ 382 21 Βόλος
Πληροφορίες: κα Ελένη Πασχάλη, κα Πόπη Γεωργιάδου
Τηλ.: 0030 24210 84990, 0030 6942 804245, 24210 23766, 23721.
Fax: 0030 24210 31211
E-mail: info@c-magnesia.gr, chamber@c-magnesia.gr
Web: www.c-magnesia.gr

◇◇◇◇◇

- WATERTECH - ENVIROTECH 2011 (Μαρούσι, 27-29.01.12)

Η 7^η Διεθνής Έκθεση WATERTEC - ENVIROTECH 2011 και το 7^ο Διεθνές Συνέδριο AQUA '11 απευθύνεται σε επιχειρήσεις νέων τεχνολογιών διαχείρισης ύδατος και προστασίας του περιβάλλοντος, ανακύκλωσης, μελετών και κατασκευών έργων και εγκαταστάσεων. Αντικείμενο της έκθεσης είναι τα θέματα περιβάλλοντος και, ειδικότερα, οι τεχνολογίες ύδατος. Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στους διοργανωτές:

LEAFEREXPO - LEADERTECH
Διονυσίου 43, Μαρούσι 151 24
Τηλ.: 0030 210 6141164, 6141223
Fax: 0030 210 8024267
E-mail: info@leaderexpo.gr
Web: www.leaderexpo.gr

◇◇◇◇◇

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν, κατόπιν εγγραφής τους στο newsletter της ιστοσελίδας AGORA του Υπουργείου Εξωτερικών, να λαμβάνουν μέσω e-mail εξατομικευμένη οικονομική πληροφόρηση σχετικά με χώρες και κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών επιλογής τους, με τη συχνότητα που επιθυμούν (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία). Για εγγραφή μπορούν να επισκέπτονται το σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=23&url=%2Ffrontoffice%2Fportal.asp%3Fcpage%3DNODE%26cnode%3D63>

Πληροφόρηση σχετικά με την πορεία της βουλγαρικής οικονομίας και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις μπορούν ειδικότερα να αντλούν από την ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Σόφιας:
<http://agora.mfa.gr/bg60>